

אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ

דוח הדירקטוריון
על מצבה של החברה המנהלת
לשנה שהסתיימה ביום
31 בדצמבר 2018

אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ

תוכן דוח הדירקטוריון

- פרק א': מאפיינים כלליים של החברה המנהלת
- פרק ב': נתונים עיקריים בדוחות הכספיים ושינויים מהותיים
- פרק ג': פירוט ההתפתחויות הכלכליות במשק במהלך תקופת הדוח והקשרן למדיניות ההשקעות הכללית של החברה וקופות הגמל שבניהולה
- פרק ד': חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם
- פרק ה': נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון של החברה את תשומת הלב בחוות דעתו על הדוחות הכספיים
- פרק ו': יעילות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי בדוחות ובדבר שינוי בבקרה הפנימית על דיוח כספי

אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ

דוח הדירקטוריון כולל מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה הקיימת בחברה ובקופות במועד הדוח וכולל הערכות של החברה והקופות או כוונות שלה נכון למועד הדוח.

התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה מעריכה", "החברה סבורה", "צפוי/ה" וכדומה, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים.

אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ

פרק א': מאפיינים כלליים של החברה המנהלת

שם החברה: אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ

פרטים כלליים על החברה: החברה התאגדה ביום 29 באוקטובר 2000 כחברה פרטית במטרה לנהל קופות גמל. ביום 1.1.2018 שינתה החברה את שמה מ"אקסלנס נשואה גמל בע"מ" ל"אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ".

ניהול הקופות: הקופות מנוהלות בנאמנות. אין לחברה קופות המנוהלות על פי הסכם.

בעלי המניות בחברה המנהלת ושיעורי ההחזקה:

ליום 31 בדצמבר, 2018:

שם בעל המניות	שיעור ההחזקה
הפניקס חברה לביטוח בע"מ	100.00%

פרטים על הקופות שבניהול החברה המנהלת:

נכון ליום 31 בדצמבר 2018 החברה מנהלת קופת גמל לתגמולים, קרן השתלמות, קופת גמל מרכזית לפיצויים, קופת גמל להשקעה, קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד, קופת גמל לתגמולים בניהול אישי, קרן השתלמות בניהול אישי וקופת גמל מבטיחת תשואה, לפי הפירוט המופיע בפרק ב' בדוח עסקי התאגיד של החברה.

פרטים לגבי נכסים מנוהלים:

נכון ליום 31 בדצמבר, 2018, מנהלת החברה נכסים בשווי של כ- 30.25 מיליארד ש"ח. לפירוט בנוגע להיקף הנכסים המנוהלים עבור קופות ומסלולים ספציפיים אשר בניהול החברה, ראה ביאור 15 לדוחות הכספיים של החברה.

פרטים לגבי ארועים מהותיים בתקופת הדוח ולאחריה:

1. בעקבות החלטת הפניקס אחזקות בע"מ (להלן: "הפניקס אחזקות"), וביחד עם החברות בשליטת הפניקס אחזקות (להלן: "קבוצת הפניקס") לביצוע רה ארגון בפעילות הגמל והפנסיה של קבוצת הפניקס, בהתאם לאישורים שהתקבלו בחברות הקבוצה, ובהתאם לאישור הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "הממונה") שהתקבל ביום 29 בדצמבר 2016, ביום 1 בינואר 2017 הועברו מלוא מניות החברה לידי הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הפניקס ביטוח"). כמו כן, הועברה פעילות הגמל של חברת הפניקס פנסיה בע"מ (בשמה הקודם: "הפניקס פנסיה וגמל בע"מ") לחברה, כך שבמהלך שנת 2017 כל פעילות הגמל בקבוצת הפניקס נוהלה באמצעות חברה מנהלת אחת (אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ). סעיף 2 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) אוסר על חברה מנהלת לנהל יותר מקופת גמל אחת, מהסוגים המפורטים בחוק, ובין היתר קופת גמל לחיסכון וקרן השתלמות. לפיכך, ובהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הרשאה לנהל יותר מקופת גמל אחת), ביום 1 בינואר 2018 מוזגו קופות התגמולים והפיצויים וקרנות ההשתלמות שבניהול החברה. כמו כן, בוצעו מיזוגים טכניים של מסלולים נוספים בהתאם להוראות ההסדר התחיקתי ובהתאם לאישור הממונה.

אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ

2. ביום 24 במרץ 2019 החליט דירקטוריון החברה על מיזוג הפניקס פנסיה בע"מ (להלן: "הפניקס פנסיה"), שהינה חברה אחות של החברה, עם החברה. המיזוג צפוי להיות מושלם ביום 30 ביוני 2019. בהתאם למתווה המיזוג, קרנות הפנסיה שבניהול הפניקס פנסיה יועברו לניהול החברה ובכך תנהל החברה את כל קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבקבוצת הפניקס. האמור כפוף לקבלת האישורים הנדרשים על פי דין, ביניהם אישור הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון ואישור רשם החברות.
3. בחודש ינואר 2019 אימצה החברה תכנית תגמול לעובדים ולנושאי משרה על פיה העניקה החברה 51,500 כתבי אופציה של הפניקס אחזקות בע"מ, ללא תמורה, לעובדים ונושאי המשרה בה. הפניקס אחזקות בע"מ אימצה תוכנית תגמול לעובדים ולנושאי משרה לפיה ניתן להקצות עד 4,531,559 כתבי אופציה, לא רשומים למסחר, הניתנים למימוש לעד 4,531,559 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת של הפניקס אחזקות בע"מ. על פי המתאר שאושר, האופציות מוצעות לעד 84 עובדים של הפניקס אחזקות בע"מ, של חברות בנות של הפניקס אחזקות בע"מ ושל חברות קשורות של הפניקס אחזקות בע"מ.

אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ

פרק ב': נתונים עיקריים בדוחות הכספיים ושינויים מהותיים

1. מצב עסקי החברה המנהלת

סך ההון העצמי של החברה עלה מסך של 182,022 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017 לסך של 196,475 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018, גידול של 14,453 אלפי ש"ח (7.94%), שמקורו ברווח הנקי של החברה.

סך הנכסים הנזילים של החברה (מזומנים ושווי מזומנים ונכסי חוב סחירים) הסתכם בסוף שנת 2017 בכ- 53,065 אלפי ש"ח, לעומת סך של כ- 41,242 אלפי ש"ח ביום 31 בדצמבר, 2017. הקיטון נובע בעיקר מהלוואה שניתנה על סך 10,000 אלפי ש"ח לחברה האם.

2. תוצאות הפעילות

ההכנסות מדמי ניהול קופות גמל נטו ירדו מסך של 192,728 אלפי ש"ח בשנת 2017 לסך של כ- 189,485 אלפי ש"ח בשנת 2018, קיטון של 1.68%. הקיטון בהכנסות נובע בעיקרו מהפסד בגין שינוי בגרעון קופת גמל מבטיחת תשואה, בקיזוז גידול בהיקף הנכסים המנוהלים.

שיעור דמי הניהול הממוצעים של קופות הגמל שבניהול החברה ירדו משיעור של 0.74% בשנת 2016 לשיעור של 0.69% בשנת 2017 ו-0.64% בשנת 2018.

הצבירה החיובית נטו בקופות הגמל הסתכמה בשנת 2018 לסך של כ- 1,629 מיליוני ש"ח לעומת צבירה נטו חיובית בסך של כ- 268 מיליוני ש"ח בשנת 2017.

סך הנכסים המנוהלים עלה מסך של 29,010 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017 לסך של 30,256 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018, הגידול נובע מצבירה חיובית נטו בקיזוז תשואה שלילית על הנכס.

הוצאות עמלות עלו בכ- 4,181 אלפי ש"ח מסך של 49,131 אלפי ש"ח בשנת 2017 לסך של 53,312 אלפי ש"ח בשנת 2018. הגידול נובע בעיקר מהגידול בנכס המנוהל.

הוצאות הנהלה וכלליות עלו השנה בכ- 3,228 אלפי ש"ח מסך של 101,528 אלפי ש"ח בשנת 2017 לסך של 104,756 אלפי ש"ח בשנת 2018. הגידול נובע בעיקר מגידול בהוצאות ניהול השקעות לחברה קשורה.

הוצאות המימון גדלו בכ- 1,167 אלפי ש"ח, מסך של 1,938 אלפי ש"ח בשנת 2017 לסך של 3,105 אלפי ש"ח בשנת 2018, וזאת בעיקר בשל הפסדים על תיק הנוסטרו, בקיזוז קיטון בהוצאות ריבית בגין הלוואה לחברה קשורה.

3. הון עצמי מזערי

החברה עומדת במגבלות דרישות ההון מכוח תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופות גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012. לפירוט נוסף בנושא זה ראה ביאור 9 לדוחות הכספיים.

פרק ג': פירוט ההתפתחויות הכלכליות במשק במהלך תקופת הדוח והקשרן למדיניות ההשקעות הכללית של החברה וקופות הגמל שבניהולה

1. התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית

להלן תיאור תמציתי של מגמות, אירועים והתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה, שיש להם אצויה להיות להם השפעה על החברה.¹

1.1. שווקי הכספים בישראל

לפי אומדן ראשוני של למ"ס הצמיחה ב-2018 הסתכמה ב-3.2%. שיעור האבטלה נותר יציב על 4.1% וקצב עליית השכר האיץ מעט. קצב עליית המדד המשולב של בנק ישראל המשיך להתמתן ולאותת על התמתנות קצב הצמיחה. מדדי המחירים לצרכן שפורסמו במהלך הרבעון הרביעי, בגין החודשים ספט'-נוב', הפתיעו בעליה מצטברת של 10 נ"ב, גבוה ביחס לציפיות המוקדמות לאי שינוי, ובסה"כ האינפלציה מתחילת השנה ועד חודש נוב' עלתה ב-1.1%. ציפיות האינפלציה לשנה קדימה נותרו לאורך כל הרבעון הרביעי על 1.1%, לעומת רמות של 0.4% בתחילת 2018. בנק ישראל העלה במפתיע את הריבית בחודש נובמבר לרמה של 0.25%, לאחר עליה משמעותית בתשואות האג"ח ולאחר כניסת האינפלציה 12 חודשים לאחור ו-12 חודשים קדימה אל תוך גבולות היעד. תשואת האג"ח ל-10 שנים בישראל טיפסה מרמה של 1.8% בינואר 2018 לרמה של 2.3% בדצמבר. במהלך הרבעון הרביעי הוכרז על הקדמת הבחירות בישראל. אינדיקציות שיעד הגירעון הממשלתי ל-2018, 2.9%, נפרץ לרמות של 3.1%. שוק המניות רשם נפילות חדות ברבעון הרביעי, מדד ת"א 125 ירד ב-10.2% וסיכס ירידה של 2.4% בשנת 2018 כולה. מדד תל בונד 60 ירד בשנה ב-0.8%. השקל נחלש ב-2018 מול רוב המטבעות המובילים, הין התחזק מולו ב-11%, הדולר ב-8% והיורו ב-3%.

בנק ישראל העריך בינואר כי הצמיחה בישראל ב-2019 תגיע ל-3.4%. אך נתונים שוטפים שהתווספו מאז, בניהם האטה בעולם, שעשויה להאט את צמיחת הסחר, פריצת הגרעון התקציבי (ל-3.5% עד פברואר), שעשויה להקטין את הגידול בהוצאה הציבורית, המשך עליה בשיעור האבטלה לרמה של 4.3% וירידה במכירות הרכבים, שעשויים ללמד על האטת הגידול בצריכה הפרטית, ועוד... נראה שתחזיות הצמיחה יעודכנו בהמשך כלפי מטה. האינפלציה ב-2018 הסתכמה ב-0.8%, לאחר ירידה חדה מהצפוי בחודש דצמבר, -0.3%. אך מדד ינואר התברר להיות גבוה מהצפוי בשוק, עם ירידה של 0.1% לעומת צפי לירידה חדה יותר של 0.3%, מדד שהעלה את האינפלציה 12 חודשים לאחור ל-1.2%, חזרה אל תוך גבולות יעד האינפלציה. בנוסף, תחזיות האינפלציה המגולמות ל-2019 נותרו יציבות יחסית בתוך גבולות יעד האינפלציה, סביב 1.1%-1.2%. למרות חזרת האינפלציה לתחום היעד, הנגיד החדש של בנק ישראל, שנכנס לתפקיד בינואר, פרופ' אמיר ירון, הצטרף למגמה העולמית של בנקים מרכזיים כשנקט בגישה שמרנית ל"סבלנות" לגבי הידוק מוניטרי, לטובת ביסוס האינפלציה ב*מרכז* היעד. מגמה שחלה לאחר התגובה השלילית של שוקי ההון להעלאות הריבית של סוף 2018. הנסיגה מההמשך העלאות ריבית הובילה לירידה חדה של תשואות האג"ח בישראל, מה שתמך בעליות בשוקי ההון. בנוסף, השקל בלט בהתחזקות על רקע נתונים על התרחבות בעודף בחשבון השוטף. הפריצה בגרעון התקציבי החריפה בחודשים הראשונים של 2019 והעלתה את אי הוודאות בנוגע לאפשרות של העלאות מיסים ע"י הממשלה החדשה. בשוק, מדד אג"ח ממשלתי כללי עלה מתחילת השנה ב-1.9%, כשבלטו עליות חדות במח"מ הארוך, מדד ת"א 125 עלה ב-6.2%, השקל התחזק מול סל המטבעות של בנק ישראל ב-3.6%.

¹ בהתאם לסקירת שוק שנערכה ע"י מחלקת המחקר של חברה האם.

פרק ג': פירוט ההתפתחויות הכלכליות במשק במהלך תקופת הדוח והקשרן למדיניות ההשקעות הכללית של החברה וקופות הגמל שבניהולה - המשך

1.2. שווקי הכספים בח"ל

רוב שוקי המניות בעולם נסחרו במהלך הרבעון הראשון בתנודתיות גבוהה, כשבחודש ינואר אושרה רפורמת המס בארה"ב ונתוני מאקרו חזקים. במהלך חודש פברואר פרסום נתון מפתיע על עליה מהירה בקצב השכר יחד עם מינוי יו"ר חדש לפד (ג'רום פאוול) הובילו לציפיות להעלאות ריבית מהירות יותר, גררו זינוק בתשואות ונפילות חדות בשוקי המניות. במקביל, באירופה נתוני המאקרו החלו להפתיע כלפי מטה וה-ECB אותת על שינוי ההדרכה קדימה עד שלבסוף ביצע אותה בחודש מרץ כשמחק את האפשרות של העמקת רכישות האג"ח. במהלך חודש מרץ התגברו חששות ממלחמת סחר עולמית, בעקבות הטלת מכסים ע"י ארה"ב על יבוא פלדה ואלומיניום, חשש שהתגבר לאורך כל המשך השנה. התשואות ל-10 שנים בארה"ב חצו במהלך הרבעון השני את קידומת "3%". בחירות פופוליסטיות באיטליה העלו מחדש חששות ליציבות גוש האירו. ארה"ב נסוגה מהסכם הגרעין עם איראן, מה שגרר זינוק במחיר הנפט. תהליך הפרישה של בריטניה מהאיחוד נתקל בקשיים והתגבר החשש שתאלץ לפרוש ללא הסכם. לקראת סוף השנה החלו להגיע אינדיקטורים חלשים, בעיקר מאירופה, דאגות מהידוק יתר של התנאים המוניטריים בארה"ב ודו"חות חלשים יחסית של החברות לרבעון השלישי, מה שהוביל לנפילות חדות בשוקי המניות ולציפיות השוק לעצירת מתווה העלאות הריבית בארה"ב.

מדד ה-S&P500 ירד ב-6.2% ב-2018 וב-14% ברבעון הרביעי. מחיר הנפט ירד בשנת 2018 ב-25% וב-38% ברבעון הרביעי לרמה של 45 דולר לחבית. היורו נחלש מול הדולר ב-4.5% לרמה של 1.15 וב-1.2% ברבעון הרביעי. מדד MSCI שווקים מתעוררים ירד בשנה ב-16.6% וב-7.8% ברבעון.

שורה של גופים בינלאומיים הפחיתו תחזיות צמיחה לכלכלות העולם ב-2019, בניהם הבנק העולמי, קרן המטבע, ה-OECD וה-ECB. ברקע הנתונים הכלכליים בעולם רשמו התדרדרות, בניהם בלטו מדדים מענפי התעשייה, בפרט מתעשיית הרכב, מדדים מענפי הנדל"ן, והחולשה התרכזת בעיקר בסין וגרמניה. טראמפ המשיך להאשים בחולשה הכלכלית את הפד בהידוק מוגזם של התנאים המוניטריים, ודחק בו לסיים אותן. הפד הגיב לחולשה בשווקים והחל לשדר מסר של סבלנות לגבי המשך העלאות, שוקי ההון החלו לגלם יציבות ריבית לאורך שנים, עם סבירות גבוהה יותר להפחתת ריבית בתוך שנה. הדבר בא לידי ביטוי בהתייצבות התשואות הארוכות בארה"ב סביב (2.6%) קרוב לרמת הריבית הנוכחית (2.5%). דו"חות החברות לרבעון הרביעי כללו הפחתת תחזיות צמיחת הרווחיות לשנתיים הקרובות, מה שלא הספיק כדי למנוע עליות חדות מאד בשוקי המניות. מלחמת הסחר נמשכה, אך בטון אופטימי יותר, טראמפ דחה את מועד הדד-לין לסבב חדש של מכסים על סין מתחילת מרץ לתחילת מאי. סין הפחיתה את יעד הצמיחה שלה ל-6.5%-6.0%, בעקבות חולשה חריפה ביצוא, וברקע המשיכה ליצר תמריצים כלכליים. הממשל האמריקאי נותר "כבוי" חלקית עד חודש פברואר על סוגיית מימון חומה עם מקסיקו. תהליך הפרישה של בריטניה מהאיחוד המשיך לעבור קשיים ששני הסכמים שהציעה תרזה מי נדחו ע"י הפרלמנט. האינפלציה בעולם התקררה, אך ציפיות האינפלציה עלו בעקבות מחיר הנפט, שהגיע ל-57 דולר, על רקע ירידה במלאים ותיקון לירידות החדות ברבעון הרביעי. שוקי המניות עולו בחדות, בעיקר על רקע הקלה בתנאים הפיננסים.

S&P500 עלה ב-12%, MSCI EM עלה ב-8.9%, EURO Stocks50 עלה ב-10.5%, והדולר התחזק מול היורו ב-1.4%.

2. השקעות החברה

נכון ליום 31 בדצמבר 2018 משקיעה החברה סך של כ-24.6 מיליוני ₪ בנכסי חוב סחירים. לפירוט נוסף ראה ביאור 6 לדוחות הכספיים.

3. מגמות והתפתחויות בענף קופות הגמל ומצבן של הקופות ביחס להתפתחויות אלן

קופות הגמל הינן הגופים הפיננסים המרכזיים בשוק ההון הישראלי, הן לאור פעילותן המעשית והפוטנציאלית, והן לאור משקלן בתיק הנכסים הכספיים של הציבור. הקופות מהוות מסלול חסכון לטווח ארוך או בינוני הנהנה מהטבות במיסוי, באמצעותו ניתן לצבור כספים למטרות שונות, בין היתר, גם לצרכים פנסיוניים עתידיים של העמיתים.

אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ

פרק ג': פירוט ההתפתחויות הכלכליות במשק במהלך תקופת הדוח והקשרן למדיניות ההשקעות הכללית של החברה וקופות הגמל שבניהולה - המשך

3. מגמות והתפתחויות בענף קופות הגמל ומצבן של הקופות ביחס להתפתחויות אלו - המשך

ענף קופות הגמל כולל קופות לתגמולים ופיצויים, קופות גמל להשקעה, קופות גמל להשקעה לחיסכון לכל ילד, קופות מרכזיות לפיצויים וקרנות השתלמות המהוות כ-47.82%, כ-1.55%, כ-1.06%, כ-3.11% וכ-46.46% מסך נכסי קופות הגמל, בהתאמה. הצבירה החיובית נטו בשנת 2018 הסתכמה לכ-20,556 מיליוני ש"ח, לעומת צבירה חיובית נטו בשנת 2017 שהסתכמה לכ-20,223 מיליוני ש"ח. התשואה השלילית המצטברת לשנת 2018 הינה -1.78%, לעומת שנת 2017 בה נרשמה תשואה חיובית של 6.30%. סך נכסי קופות הגמל הסתכמו בסוף שנת 2018 ל-461,015 מיליוני ש"ח (2017 – 448,404 מיליוני ש"ח).

נכסי הקופות של החברה עמדו בסוף שנת 2018 על סך של כ-30,256 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-29,010 מיליוני ש"ח בתחילתה. הצבירה החיובית בשנת 2017 הייתה כ-1,629 מיליוני ש"ח, מתוכם: הפקדות כ-2,549 מיליוני ש"ח, משיכות כ-1,375 מיליוני ש"ח, העברות חיובית נטו (העברות לקופות בניכוי העברות מהקופות) כ-455 מיליוני ש"ח. הצבירה החיובית בשנת 2018 הביאה לגידול בנתח השוק של החברה משיעור של 6.47% בסוף שנת 2017 לשיעור של 6.56% בסוף שנת 2018.

בנוגע לפירוט נתוני הצבירה של קופות החברה, ראה פרק ב' בדוח על עסקי התאגיד.

להלן פירוט נתוני הצבירה של כלל ענף קופות הגמל בשנת 2018:

א. **בקופות הגמל לתגמולים וקופות אישיות לפיצויים** הייתה בשנת 2018 צבירה נטו חיובית שהסתכמה ל-4,668 מיליוני ש"ח, זאת בהמשך לצבירה חיובית בשנת 2017 שהסתכמה לסך של 4,712 מיליוני ש"ח. סך הנכסים בסוף שנת 2018 הגיע ל-220,452 מיליוני ש"ח (2017 – 218,899 מיליוני ש"ח).

ב. **בקרנות ההשתלמות** הייתה הצבירה נטו בשנת 2018 חיובית והסתכמה ל-11,515 מיליוני ש"ח, בהשוואה לצבירה חיובית של 11,032 מיליוני ש"ח בשנת 2017. סך הנכסים בסוף שנת 2018 הסתכם ל-214,156 מיליוני ש"ח (2017 – 206,768 מיליוני ש"ח).

ג. **בקופות מרכזיות לפיצויים** הייתה בשנת 2018 צבירה נטו שלילית שהסתכמה ל-1,549 מיליוני ש"ח, זאת בהמשך לצבירה שלילית של 1,295 מיליוני ש"ח בשנת 2017. סך הנכסים בסוף שנת 2018 הסתכם ל-14,354 מיליוני ש"ח (2017 – 16,224 מיליוני ש"ח).

ד. **בקופות הגמל להשקעה** הייתה בשנת 2018 צבירה נטו חיובית שהסתכמה ל-3,826 מיליוני ש"ח, זאת בהמשך לצבירה חיובית של 2,958 מיליוני ש"ח בשנת 2017. סך הנכסים בסוף שנת 2018 הסתכם ל-7,144 מיליוני ש"ח (2017 – 3,559 מיליוני ש"ח).

ה. **קופות גמל להשקעה לחיסכון לכל ילד** הייתה בשנת 2018 צבירה נטו חיובית שהסתכמה ל-2,107 מיליוני ש"ח, זאת בהמשך לצבירה חיובית של 2,815 מיליוני ש"ח בשנת 2017. סך הנכסים בסוף שנת 2017 הסתכם ל-4,909 מיליוני ש"ח (2017 – 2,954 מיליוני ש"ח).

בנוגע לפירוט נתוני הצבירה של קופות החברה, ראה פרק ב' בדוח על עסקי התאגיד.

4. שינויים בתקנות ובחוקים

החברה פועלת בכפיפות מלאה לחקיקה ולרגולציה ענפה הבאה להסדיר את פעילות קופות הגמל. במהלך השנים האחרונות חלו שינויים ותוספות לחקיקה ולרגולציה.

החברה המנהלת והקופות פועלות באופן שוטף להתאמת פעילותן כנדרש בחוק.

לפירוט תמצית החוקים ראה חלק ג' בדוח על עסקי התאגיד של החברה.

אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ

פרק ד': חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם

לגורמי הסיכון העיקריים אליהם חשופות החברה וקופות הגמל שבניהולה ומידת השפעתם הפוטנציאלית ראה פרק ג' בדו"ח עסקי התאגיד של החברה. לפירוט בדבר גורמי הסיכון, מדיניות ניהול הסיכונים, תהליכי העבודה, אופן ניהול הסיכונים והבקורות הקיימות, ראה ביאור 22 לדוחות הכספיים.

פרק ה': נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון של החברה את תשומת הלב בחוות דעתו על הדוחות הכספיים

רואה החשבון של החברה לא הפנה את תשומת הלב לעניינים נוספים בחוות דעתו.

פרק ו': יעילות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי בדוחות ובדבר שינוי בבקרה הפנימית על דיווח כספי

1. הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה המנהלת בשיתוף המנכ"ל ומנהלת הכספים של החברה המנהלת העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה המנהלת ומנהלת הכספים הסיקו, כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה המנהלת נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

2. בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך התקופה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2018 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

24 במרס 2019

תאריך

אורי קיסוס
מנכ"ל

דניאל כהן
י"ר הדירקטוריון